

Mätää ja väärennettyä lihaa

Ruokaskandaaleille ei tunnu tulevan loppua. Maailmanlaajuisesti kohistaan Brasilian lihanviennistä, sillä maan omien viranomaisten selvitysten mukaan pilaantunutta ja kirjaimellisesti mädäntynyttä lihaa on viety Brasiliasta maailmanmarkkinoille.

Suomeen on Eviran mukaan tuotu lihaa tutkinnan alla olevista laitoksista, mutta tarkempaa tietoa siitä, onko Suomeen tuoduissa erissä ollut huonolaatuista lihaa, ei vielä ole.

Eviran mukaan myös Euroopan komissio jatkaa asian selvittämistä ja valmistelee tuontikieltoa ongelmalaitoksille.

Eviran tiedotteen mukaan ”*Tammi-helmikuussa 2017 Brasiliasta on tuotu Suomeen naudanlihaa tuoreena noin 30 000 kiloa ja pakastettuna noin 3 500 kiloa sekä siipikarjanlihaa noin 155 000 kiloa valtaosin pakastettuna. Alustavasti näyttää siltä, että kaikki pakastettu naudanliha, tuoretta naudanlihaa noin 6 000 kiloa sekä pakastettua siipikarjanlihaa noin 9 000 kiloa olisi tullut Suomeen ongelmien yhdistetyistä laitoksista. Toistaiseksi ei tiedetä, onko näissä erissä ollut elintarvikkeeksi kelpaamatonta lihaa.*”

Moni on pitänyt kotimaisia toimijoita rehellisinä, mutta valitettavasti ”tilaisuus tekee varkaan”. Parhaillaan Varsinais-Suo-

men kärjäoikeudessa käydään oikeudenkäyntiä Perniön Liha Oy:tä ja sen toimitusjohtajaa vastaan. Yrityksen epäillään myyneen tuontilihaa suomalaisena lihana ja käyttäneen myymättä jääneitä tuotteita uusien tuotteiden raaka-aineena. Yrityksen johto on pääosin myöntänyt syytteet.

Salon kaupungin elintarvikevalvonta ansaitsee kiitoksen siitä, että tapaus huomattiin, mutta selvää on, että tämä langettaa varjon muun muassa Joutsenlippumerkin päälle. Perniön Lihan ja sen toisen tuotemerkin eli Helsingin Makkara-tehtaan tuotteita myytiin ainakin osittain Joutsenlipun alla.

Valjelijät ja esimerkiksi pienteurastajat valittavat usein liiallisesta byrokratiasta ja valvonnasta. Nyt julkitullut tapaus osoittaa, miksi valvontaa on pakko olla. Jos kaikki toiminta on vain omavalvonnan ja itse tehtävien ilmoitusten alaista, löytyy aina joukosta se yksi huijari, joka hyödyntää tilanteen. Ja kun kaikki toimijat ovat samalla yhteismarkkinalla, saa huijari kohutuutonta markkinaetua.

Jos tapahtuneesta etsii edes jotain positiivisia asioita, niin ainakin se kertoo sen, että suomalaisen lihan saa paremmin kaupaksi. Muutenhan tuontilihaa ei kannattaisi väärentää kotimaiseksi.

Jalostusta uusilla tekniikoilla

Genomijalostus on ollut iso loikkaus eteenpäin kotieläinten jalostuksessa, mutta seuraava ja paljon mullistavampi muutos on jo meneillään.

Atlantin toisella puolen kasvinjalostuksen kehitystyö on pitkälti siirtynyt geenimuuntelun sijasta geenien editointiin. CRISPR/Cas9 -tekniikka mahdollistaa yksittäisten geenien muuttamisen myös eläimen perimässä.

Yhdysvalloissa on tällä tekniikalla saatu jalostettua jo nupo holstein, ja parhaillaan tutkijat niin Yhdysvalloissa kuin Euroopassa pyrkivät jalostamaan sikoja, joilla on vastustuskyky prrs:ää ja afrikkalaista sikaruttoa vastaan. Australiassa uusi jalostus tekniikka pyrkii poistamaan turhat kukot munintakanojen poikastuotannosta.

Euroopassa lainsäädäntö on edelleen täysin jälkijunassa uusien jalostustekniikoi-

den kanssa, joten päätöksiä pitää tehdä nopeasti. Uusi geenieditointitekniikka on hankalaa myös sen takia, että sen käytön valvonta on lähes mahdotonta.

Jollei lainsäädäntö ota selkeää kantaa, on vaarana, että geenieditointia tehdään joka tapauksessa, mutta ilman lainsäädäntöä.

Pentti Törmä

PENTTI TÖRMÄ
päätoimittaja

Tässä numerossa

Terveys ja hyvinvointi

- 6** Päivystys ja hintojen nousupaineet eläinlääkäripalvelujen haasteena
- 12** Tautiriskien arviointiin on kehitetty uusia työkaluja
- 20** Kaikki Suomen teurastamot kartalla, uusia laitoksia ei ole helppo perustaa
- 25** Ranskan SIMA-näyttelystä löytyi liuta uutuuksia nautatiloille

Nautakarja

- 16** Hyvä lastaustila vähentää tautiriskejä ja joustavoittaa kaikkien työtä
- 30** Humppilainen emolehmäkasvattaja loi kymmenessä vuodessa huippuyrityksen
- 34** Jo saneerattu Streptococcus agalactiae tekee paluuta maitotilojen harmiksi
- 38** Iisalmelaistila kehittää A2-maidosta liiketoimintaa ensimmäisenä Suomessa
- 45** Lehmien keskituotos kipuaa kohti kymppitonin rajaa

Sika

- 8** Vastasyntyneen tervetuloopiikistä vähän hyötyä, mutta paljon haittaa
- 42** 30 vieroitettua porsasta emakkoa kohti vuodessa ei enää ole uutinen
- 48** Ranskan sikatutkimus selvittää, millainen on hyvä porsitus- ja imetystapa

Kolumnit

- 15** Yrittäjältä: Suuri villisikajahti
- 37** Hyvinvointia tuotantoeläimille: Eläin – yksilö vai osa massaa?
- 41** Eläinlääkäriältä: Varautuminen parantaa riskinhallintaa

Vakiopalstat

- 5** Maailman tautitilanne
- 46** Euroopan maitokatsaus: Vähemmän maitotiloja, lisää maitoa
- 52** Kotieläintuotannosta tutkittua
- 54** Uutisia ja uutuuksia
- 56** Hintaseuranta
- 58** Tuotosseurannan tuloksia

Kannen kuva: Tuulia Nelimarkka